

КАФЕДРА ГУМАНІТАРНИХ І СОЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МОДЕЛЮВАННЯ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ ПОЛІТИЧНИХ ПРОЦЕСІВ**

Освітньо-професійна програма Політологія
спеціальність 052 Політологія
галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
освітній ступінь магістр

Розробник:

Приходько Сергій,

к. політ. н., доцент, доцент кафедри
гуманітарних і соціальних дисциплін

Гарант ОПП:

Некряч Анастасія,

д. політ. н., професор, професор кафедри
гуманітарних і соціальних дисциплін

Назва навчальної дисципліни	Моделювання та прогнозування політичних процесів вибірковий компонент ОПП
Назва структурного підрозділу	кафедра гуманітарних і соціальних дисциплін
Контактні дані розробників, залучених до викладання	Викладач: Приходько Сергій, к. політ. н., доцент, доцент кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін Контакти: ауд. 458, навчальний корпус № 4 e-mail: serhii.prykhodko@pdaa.edu.ua сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/prihodko-sergiymikolayovich
Рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень вищої освіти
Спеціальність	052 Політологія
Попередні умови для вивчення дисципліни	«Кратологія», «Державна політика», «Актуальні проблеми сучасної політики»

1. Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: формування у здобувачів знання про сучасне політичне прогнозування та моделювання, їх практичне значення, сутності прикладного аналізу політичних процесів, оволодіння навичками моделювання та прогнозування політики за допомогою широкого арсеналу дослідницького на аналітичного інструментарію.

Основні завдання навчальної дисципліни: формування у здобувачів базовий понятійний апарат щодо категорій політичного моделювання та прогнозування, практичних навичок розуміння послідовності і шляхів розв'язання суспільних проблем за допомогою політичного моделювання та прогнозування, ознайомлення з принципами та процедурами первинної обробки інформації, вивчення сутності та оволодіння практичними навичками застосування методів та методик політичного прогнозування та моделювання.

загальні компетентності	спеціальні компетентності	програмні результати
ЗК 02. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні. ЗК 04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 09. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.	СК 04. Здатність комплексно аналізувати владу та урядування, політичні системи, інститути та режими, політичні процеси та політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування. СК 06. Здатність використовувати широкий спектр концептів і методів для інтерпретації та аналізу політики на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні. СК 07. Спроможність ефективно виконувати політико-організаційні, експертно-аналітичні та консультаційні функції на	ПРН 01. Застосовувати для розв'язування складних задач політології розуміння природи та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації, особливостей реалізації влади у різних політичних системах, їх соціально-економічного, історичного та соціокультурного контексту. ПРН 02. Застосовувати спеціалізовані концептуальні знання з політології, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань. ПРН 04. Приймати ефективні рішення з питань політики, політичних наук і дотичних проблем, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; прогнозувати розвиток політичних

	національному та міжнародному рівні.	процесів; визначати фактори, що впливають на них і на досягнення поставлених цілей; аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та імовірні наслідки політичних рішень. ПРН 08. Розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері політології та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів з урахуванням методологічних, економічних, соціальних, правових та етичних аспектів.
--	--------------------------------------	--

2. Програма навчальної дисципліни

- Тема 1. Теоретична та прикладна політологія.
- Тема 2. Методологія прогнозування політичних процесів.
- Тема 3. Моделювання соціально-політичних процесів.
- Тема 4. Технології розробки прогностичного дослідження.
- Тема 5. Політичний аналіз як інструмент політичного моделювання і прогнозування.
- Тема 6. Первинна обробка інформації, складові емпіричної бази політичного аналізу.
- Тема 7. Методи політичного моделювання та прогнозування: загальна характеристика.
- Тема 8. Спеціальні методи політичного моделювання та прогнозування.
- Тема 9. Глобальне політичне моделювання та прогнозування в контексті політичної глобалістики.
- Тема 10. Україна як об'єкт політичного моделювання та прогнозування

3. Трудомісткість

- Загальна кількість годин – 120.
- Кількість кредитів – 4.
- Форма семестрового контролю – залік.

4. Політика оцінювання

Академічна доброчесність:

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/4518/kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf> та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавської державної аграрної академії <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/4518/etychnyy-kodeks.pdf>.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Максимальна/мінімальна кількість балів за програмними результатами

Програмні результати	Мін балів за програмними результатами навчання	Мах балів за програмними результатами навчання
ПРН 01. Застосовувати для розв'язування складних задач політології розуміння природи та значення політики як	15	25

специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації, особливостей реалізації влади у різних політичних системах, їх соціально-економічного, історичного та соціокультурного контексту		
ПРН 02. Застосовувати спеціалізовані концептуальні знання з політології, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань	15	25
ПРН 04. Приймати ефективні рішення з питань політики, політичних наук і дотичних проблем, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; прогнозувати розвиток політичних процесів; визначати фактори, що впливають на них і на досягнення поставлених цілей; аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та імовірні наслідки політичних рішень.	15	25
ПРН 08. Розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері політології та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів з урахуванням методологічних, економічних, соціальних, правових та етичних аспектів.	15	25

Форми оцінювання та методика нарахування балів

Форми оцінювання результатів навчання	Методика нарахування балів
виступи на семінарах	1 виступ (5 балів)×12 занять = 60 балів
розв'язування тестів	1 бал×10 тестових завдань=10 балів
виконання завдань самостійної роботи	2 бали×10 завдань=20 балів
написання реферату	10 балів

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Види навчальної роботи здобувачів вищої освіти				Разом
	Виступи на семінарах	Розв'язування тестів	Виконання завдань самостійної роботи	Реферат	
Тема 1. Теоретична та прикладна політологія.	5	-	2	-	7
Тема 2. Методологія прогнозування політичних процесів.	5	-	2	-	7
Тема 3. Моделювання соціально-політичних процесів.	5	-	2	-	7
Тема 4. Технології розробки прогностичного дослідження.	5	-	2	-	7
Тема 5. Політичний аналіз як інструмент політичного моделювання і прогнозування.	5	-	2	-	7
Тема 6. Первинна обробка інформації, складові емпіричної бази політичного аналізу.	5	-	2	10	17
Тема 7. Методи політичного моделювання та прогнозування: загальна характеристика.	5	-	2	-	7
Тема 8. Спеціальні методи політичного моделювання та прогнозування.	5	-	2	-	7
Тема 9. Глобальне політичне моделювання та прогнозування в контексті політичної глобалістики.	10 (5+5)	-	2	-	12
Тема 10. Україна як об'єкт політичного моделювання та прогнозування	10 (5+5)	10	2		22
Разом	60	10	20	10	100

5. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Ахременко, А. С. Политический анализ и прогнозирование: учеб. пособие. Москва: Гардарики, 2006. 333 с.
2. Горбатенко В. П. Політичне прогнозування: теорія, методологія, практика. Київ: Генеза, 2006. 395 с.
3. Коваленко А. О. Політичний аналіз, прогнозування. Київ: Науковий світ, 2002. 201 с
4. Сурмин Ю. П., Бидзюра И. П. Аналитическая деятельность: теория, методы, инструменты: учеб. для студ. высш. учеб. завед. Киев: Освіта України, 2012. 494 с.
5. Телешун С. О., Баронін А. С. Політична аналітика, прогнозування та політичні консультації. Київ: Вид. Паливода А.В., 2001. 112 с.
6. Теорія і практика політичного аналізу: навч. посіб. / за заг. ред. О. Л. Валевського, В. А. Ребкала. Київ: Міленіум, 2003. 226 с.

Допоміжні

1. Белл Д. Грядущее постиндустриальное общество. Опыт социального прогнозирования. Перевод с английского. Москва: Academia, 2004. 788 с.
2. Веймер Д. Л., Вайнінг Е. Р. Аналіз політики: концепції, практика / пер. з англ. Київ: Основи, 1998. 654 с.
3. Гаврилишин Б. До ефективних суспільств: Дороговкази в майбутнє. Київ: Унів. вид-во ПУЛЬСАРИ, 2009. 248 с.
4. Горбатенко В. П., Бутовська І. О. Політичне прогнозування: Навч. посібник. Київ: МАУП, 2005. 152 с.
5. Ребкало В. А. Політична аналітика та прогнозування: навч. посіб. Київ: Вид-во УАДУ, 2002. 60 с.

6. Тертичка В. В. Державна політика: аналіз та здійснення в Україні. Київ: Вид-во «Основи», 2002. 750 с.

7. Хантингтон С. Столкновение цивилизаций / пер. с англ. Москва: ООО «Издательство АСТ», 2003. С. 603 с.

Інформаційні ресурси

1. Сайт альманаху «Грані». URL: <http://www.grani.org.ua/>

2. Сайт журналу «Віче». URL: <http://www.viche.info/>

3. Сайт журналу «Нова парадигма». URL: <http://www.novaparadigma.org.ua/>

4. Сайт Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України. URL: <http://www.ipiend.gov.ua/>

5. Сайт наукового вісника «Гілея». URL: <http://www.gileya.org.ua/>

6. Сайт Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua/>

7. Сайт Національної Парламентської бібліотеки України. URL: <http://www.nplu.kiev.ua/>

8. Сайт Українського незалежного центру політичних досліджень [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ucipr.kiev.ua/>

9. Сайт Українського центру політичного менеджменту. URL : <http://www.politik.org.ua/>

10. Сайт міжнародного центру перспективних досліджень URL: <http://www.icps.kiev.ua/library>